

el Fester xixonenc

Butlletí informatiu trimestral de
l'ASSOCIACIÓ DE SANT DARIOMIU I SANT SEBASTIA
DE XIXONA



FEBRER-MARÇ 2001 - NÚM. 9

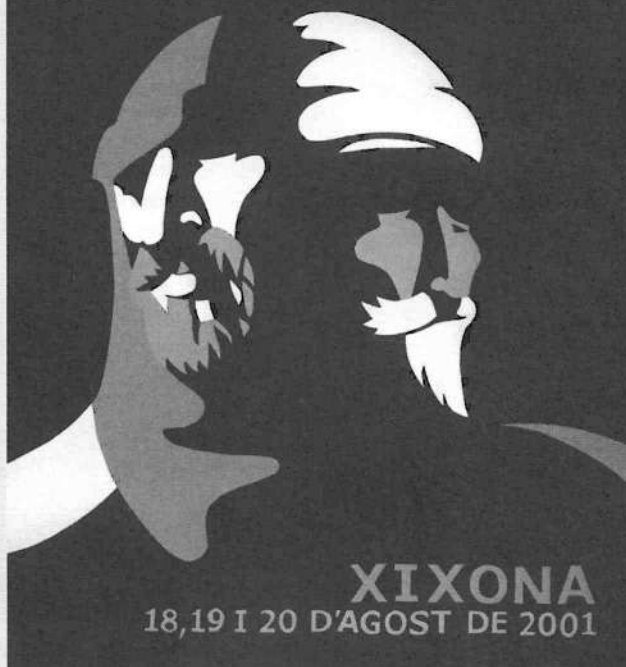
Les festes dels Gelaters van acaparar bona part d'atenció davant la seua celebració. Una Entrà de categoria especial, com feia anys que no es veia, una ofrena floral amb molt colorit i un especial de *El Fester Xixonenc*, a l'altura de les circumstàncies.

Respecte al VI concurs de Cartells i Fotografies cal parar atenció en el nombre i qualitat de cartells i una gran participació d'autors d'altres poblacions. Catorze cartells i vint-i-una fotografies a color van ser el resultat. Els guanyadors Pablo Lacruz Amorós de Sant Vicent del Raspeig amb el títol *Así somos* i l'accessit a Vicente Ramón Pascual Giner de Bocairent i amb el nom de *Cabo* en l'apartat de Cartells; en l'altre vessant el primer, segon i tercer premi fou per Vicente Pérez Belda d'Alcoi i les fotos guanyadores amb un mateix nom "Muskilda". L'exposició va tindre la seua seu a la Casa de Cultura puix presenta millors condicions que l'aula de Cultura de la societat "El Trabajo" i es va poder visitar entre el 15 de febrer i el 2 de març.

Als actes culturals, organitzats per l'Associació de la setmana del Mig Any hem de comentar l'escassa assistència a la Taula Redona sobre la Diana. Vint festers discutien sobre la millora d'aquesta acte celebrada el dimarts 20 de febrer.

El dimecres 21 al Cine de Dalt el xixonenc José Colomina Ramos va dedicar la projecció de

FESTES DE MOROS I CRISTIANS



Cartell Guanyador 2001: PABLO LACRUZ AMORÓS de Sant Vicent

FEBRER FESTER I AIGÜER

Una vegada remullats de Festa i passat el Mig Any, comencem la recta final de preparació per a les festes però, fent primer una anàlisi d'aquest últim mes fester.

diapositives al poble de Xixona i es va fer un respàs visual dels darrers quatre anys de festes. El dijous 22 dues dotzenes de festers vam gaudir d'un dels millors mestres dels armes d'avantcàrrega. Tomàs Juan Morales d'Alcoi va explicar tots els secrets de l'acte més identificatiu dels Moros i Cristians, l'alarde. Per últim el Concert que l'Associació Artísticomusical "El Trabajo" de Xixona va oferir en la vespra del Mig Any amb una gratificant assistència.

El dissabte, el dia esperat pels festers i les festeres, però decebruts per la climatologia. Mig Any carregat de Festa sense cap altercat i molt bona harmonia. Potser eixe dia necessitem fer-lo de 25 hores per aprofitar-ho al màxim.

Aquesta edició ens repara nous col·laboradors i més crítiques que fan que la festa es pulisca. L'opinió de la Festa vista des del punt de vista de la dona, contracròniques i primeres notícies d'algunes filades impresos en aquest nou número. Animeu-vos a subscriure-us i escriure en aquest periòdic de festers, festeres i mirons.

El Fester Xixonenc compleix tres anys, plens d'il·lusions i amb l'única finalitat d'informar al fester impacient... a poc a poc aplem els objectius i anem perfeccionant i retocant aquells aspectes que ens interessa, sempre amb la Festa per davant. Ens cal molt per fer, i tu eres el millor que ens pots ajudar sentint la teua veu. Açò només acaba de començar!

Josep Miquel Arques

GJ S.I.

COMERCIAL GARRIGÓS
JORNET, S.L.
Distribuciones Exclusivas
de Alimentación

Ctra. Nacional 340, km. 765
Tel. 965 61 28 11
E-mail: comercial@pablogarrigos.com
XIXONA

@
XIXONA.NET

ISIDRO BERNABEU
Tel. 965 610 444 - isidro@xixona.net
C/ Alcoy, 31 - XIXONA

Taula redona: LES DIANES

Les Dianes van ser el tema de l'any per al programa de festes, va ser el tema elegit per l'Associació com a tema específic. Com sabeu, amb tots els articles que es presenten del tema elegit, es fa una Taula Redona la setmana del Mig Any. Aquesta ha estat la tercera.

L'assistència -Casa de Cultura- va ser pareguda a anys anteriors, al voltant dels 20 assistents.

Vam parlar, clar està, de les dianes. De seguida va sortir la diferenciació entre la diana del primer dia -"la Banyà"- i les altres dues. Evidentment, tothom va estar d'acord en assenyalar que "la Banyà" no és una diana, potser alguna vegada ho fora i així apareix en les ordenances festives però, resulta un acte molt evolucionat que res té a veure amb una diana.

Ja estrictament parlant de les dianes vam debatre el que són, com són i si caldria modificar alguns aspectes per millorar-les.

Les dianes, van convindre, són un dels actes més íntims i bonics de la festa. Bàsicament estan bé com estant, als que van els agraden així i caldria que els festers que mai han anat (que encara que us sembla estrany en són una pila) acudiren un any per conèixer-les.

Posat a proposar però, vam fer algunes propostes:

- Es va apuntar la possibilitat de que foren una mica més tard, concretament a les vuit del matí, si aquest canvi no afecta als actes que venen darrere.

- Vam vore que seria molt convenient per al lluïment de l'acte que hi hagueren cadires des de les set del matí, com era costum fa uns anys perquè tant pels espectadors -escasos- com pels festers assistents resulten necessàries.

- És una mica trist que als escassos segons d'arrancar, les bandes hagen d'aturar-se perquè vingui la costera del quiosc. Sabent que hi ha pobles on els músics toquen en les costeres (Alcoi per exemple), pensem que no seria res de l'altre món establir que la música no s'aturara fins la Casa de Cultura.

- Cal eixir a tots els assistents i a totes les assistents la uniformitat més estricta.

- Podria establir-se una esquadra amb un mínim de set festers uniformats del tot (vestit del dia de "l'Entrà") i la resta que foren els acompanyants.

Aquestes propostes les passarem a l'Associació per tal que les estudi i les porte a terme si les considera adequades.

Jaume Miquel i Peidró



Segon premi fotografia:
VICENTE PÉREZ BELDA

Il·lusió

D'ençà que van començar les festes dels gelaters fins a la data d'avui, moltes vicissituds han hagut de passar les pobres persones pel que suposa el mantindre una festa d'alt cost econòmic, amb un mínim de gent perquè resulte viable.

Està particularitat va fer que en un moment donat tinguérem la impressió que les festes de Moros i Cristians havien tocat el fons, malauradament.

Però no, no sols no van arribar a tocar fons, sinó que van ressorgir amb força, amb molta força, amb la mateixa que la que té un riu quan obrim la seua presa.

I van començar a fluir més festers, més esquadres, més filades..., fins al punt que arribaren a fer una entrada com la d'enguany, amb moltes atraccions visuals, molt de colorit, i sobretot, moltíssima il·lusió.

Una il·lusió que barboteja en l'expressió dels festers i festes, una expressió d'alegria, d'il·lusió i satisfacció que en contagiaven a mi com a espectadora.

M'inspiren una gran admiració tots els gelaters que estan tan arrelats al seu poble i a les seues festes, que estan treballant fora del seu poble en la millor època de

l'any, que han d'agarrar els seus estris després del Diumenge de Rams i amar-se'n a "guanyar-se el pa", que han de portar als seus fills a altres col·legis a meitat curs, amb altres amics, altres costums... i al cap i a la fi, amb el trastorn que tot això suposa, les criatures ho tenen tant assumit..., que sembla que no els importa.

En fi, la meua més sincera enhorabona als gelaters per la seua tenacitat, per col·laborar a promocionar el nostre poble per tota Espanya, i per la seua magnífica Festa de Moros i Cristians.

Ku.com



Ctra. Tibi, km. 1
Tel y Fax 965 61 07 33
XIXONA

**Miquel's
Lecheros**

Tel/Fax. 965 61 18 83
XIXONA

CERVEZAS
CRUZCAMPO
CALSBURG
HENINGER
FONT VELLA
SCHWEPES
VINOS
CAFE LICOR CEROL

CARNICERIA

**Quiquet
y Ana Mari**

Tel: 965 61 09 94
XIXONA



C/ Alcoi, 23
Tel. 965 61 20 37
XIXONA

HNOS. VILLEGAS

PINTURA
DECORACION
Y LACADOS



Pol. ind. Segorb, s/n
Tels. 965 61 01 82 - 965 61 14 07
Móvil 630 900 744
XIXONA

El Mig...? De què?

Ja em trobe ací davant l'ordinador prement les tecles i pensant què posar, quan una idea lluminosa passa per les meves neurones i envia uns estímuls fins als dits que escriuen tot el que aneu a llegir.

Després dels Gelaters i de mossegar-nos les ungles, arriba eixe dia tan esperat, l'aniversari de la cosina d'un amic meu (Sí, però això no ve ni a conte). El que ens importa. Era el Mig Any. Un dia fantàstic, al·lucinant, impressionant, etc. I per a perquè si no, no he d'acabar.

Comencem el dia en la dutxa (desalegant-nos de la festa de la nit anterior) i amb la musiqueta de la diana dels Verds que passa ja pel carrer. Continuem amb unes botifarres i unes llonganisses, que no cal dir-vos com estaven. I a les 12, a la Plaça: primer l'Associació (per cert, la plutja i les traques, no fan bona parella?) i després, els moros. Al capdavant van els Marrocs quan la Plaça quasi han acabat, els Vermells els segueixen i deixen passar els Grocs, pocs i per a ells bons (no vull clavar-me en el que passaran els altres). Les gel·labes dels Kaimans ja desfilen Plaça avall (però sols les gel·labes eh!, dins no sé el que hi ha...) i per últim i, per no perdre la tradició la capitania, l'última, van els Verds. Després de veure tant de moro, veiem un poc de cristians (no tants però ací estan): els Llauradors, que han baixat de cada mas per a fer la Plaça cap avall i després a colar. Els Contrabandistes els segueixen molt de prop. Els hem de felicitar perquè en són ben pocs, però ací estan i, xapant-los els talons, la Canyeta desfila ja. La marxa del Cid ja sona, els Cavallers estan formant i, per últim, la capitania, que s'ha agafat un dia de vacances en això de solcar la mar.

I ara, a dinar i a colar. El primer, cada u a la seva kàbila, però, per al de després, per alguna cosa el Kabiléo es va inventar, d'ací cap allà, d'allà cap ací i d'ací... doncs cap allà, home! I després? El Barbarat!

Naturalment... a les set a desfilars torna a tocar. Ara, primer els cristians i després els moros, però amb una petita diferència: que al matí que, a l'altura del Trabajo, la marxa mora comença i per fi tornem a fer el que moltes vegades hem imitat durant aquesta tardor i hivern, de dreta a esquerra i viceversa (com si anàrem amb una castanya...)

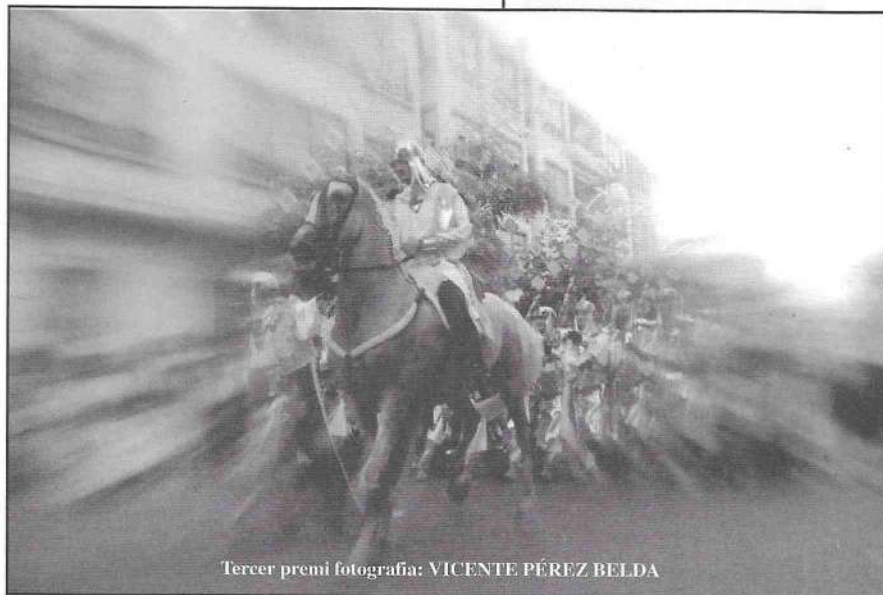
I per acabar el dia i començar el diumenge, un bon sopar per a després poder colar, i tot Crist al Bebop, Aquari o la Puça! (ací sí que no em clave, que cada u va ja on vulga).

Però, després de tot açò... què és el Mig Any? Una festa per a llevar-nos la gelosia dels Gelaters, una forma d'arruïnar-nos el dia, pensant que encara queden sis mesos (que es diu prompte!) per a les grans festes d'agost (música, FESTA i desfilars), d'arruïnar-nos la butxaca pensant en els bombatxos nous (sols de pensarlos!), per desconnectar de la rutina i passar un dia al·lucinant o... el que millor ho explica: un dia per a deixar-nos dur per notes d'alegria, notes amb força i so, per desfilars Plaça avall amb els muscles units per eixa força que ens afecta a tots, festers i no festers, moros i cristians, joves i vells, tots units per la FESTA. Però, al finalitzar el dia i la nit, pensant en el temps que queda per a les properes festes d'agost, la flama de la il·lusió s'apaga a poc a poc, fins que eixe dia de la Senyal la música li torne a prendre foc i tornarem a viure eixa magnífica il·lusió per la FESTA. Però, no us desmoralitzeu: el temps passa molt de pressa i la FESTA sempre està en el

Carta oberta a Constan Verdú

Volguda Costan:

Tan sols unes línies per felicitar-te per la teua secció de *El Fester Xixonenc*, que exigesc que continues elaborant amb tanta gràcia perquè és un encert i no sé com has pogut estar tant de temps en la cova. Hora és de què els que teniu ara vint anys comenceu a construir la societat xixonenca que voleu. Tots som necessaris. No tingues pas por a l'hora de donar les teues opinions. No t'amoïnes si et venen garrotades per tots els costats, inclòs dels que menys t'es-



Tercer premi fotografia: VICENTE PÉREZ BELDA

cor de tots. Sols cal buscar-la, trobar-la i traure-la a la llum i veure com eixe dia serà el millor per la vostra vida i pensareu que la música festera és sols (tant com sols...) un mapa per trobar la FESTA i un ham per treure-la.

Divertiu-vos tot el que pugueu i feu FESTA on estigueu i com estigueu!!

Un de tants, Vermell
(És clar?)

peraves. No em faces cas. Continua lluitant. Copia'm tot el que vulgues fins agarrar el teu propi estil, tots, quan ens iniciem, ho hem fet. Pel que respecta al que va passar aquella nit, no et preocupes, encara resten cavallers, i que pensen el que vullguen!
El teu admirador
Ben de cor.

Josep Mateo

ISMAEL
MIRALLES SIRVENT
(C.A. BERLUBIA)

Desde una aguja
hasta un reactor
REPARTO A DOMICILIO

C/ El Vell 43
Tel. 965 61 07 80
XIXONA

C/ Felipe V. 14 bis
Tel. 965 61 06 79
XIXONA

COMPARSA
La Cañeta
XIXONA

BIG DRUM
GALLETAS - BARQUILLOS
COMPLEMENTOS PARA HELADOS
Ctra. Nacional 340, km. 765
Tel. fono 965 61 30 80
XIXONA

PENYA ATLÈTICA
"GIRABOIX"



Pol. ind. Segorb, s/n
Teléfono 965 61 05 85
JLJONA

WEBS I DIRECCIONS ELECTRÒNIQUES:

La Filà Cavallers del Cid vol informar de la seua direcció electrònica que serà:
 cavallersdelcid@yahoo.es, amb la finalitat de poder-se comunicar millor.

FILÀ MARROCS

La Filà Marrocs informa als seus components que segons l'Assamblea General del passat mes de setembre de 2000 es va acordar la renovació de les **espingardes** antigues per unes noves de fabricació artesanal.

Aquesta renovació va ésser proposada pel mal estat de conservació de les espingardes degut a la seua antiguitat i al seu mal ús. És per això que s'ha buscat a un fuster artesanal de Villena i es va aprofitar l'avinentsa de l'esmorzar del MIG ANY per elegir un model d'entre tots el que es va ensenyar per majoria.

La idea és que cada marrocs siga propietari de la seua espingarda i forme part del vestit del dia de l'Entrà, de la mateixa manera que el turbant, els mangets, la camisa de mànega llarga, etc...

L'import de les espingardes és de 18.000 ptes i cada marroc haurà d'ingressar aquesta quantitat en els comptes corrents que la filada posseeix abans del **30 d'abril** del present any. A més a més, a l'hora de fer l'ingrés haureu d'indicar el nom que voleu que es grave a dita peça del vestit, puix seran personalitzades.

Cal dir que també hi ha un model per als xiquets al preu de 15.000 ptes, el procediment serà el mateix, abans esmentat.

Si teniu cap mena de dubte poseu-vos en contacte amb la direcció de la filada.

Per altra banda, el Divendres Sant, després del Viacrucis, tindrà lloc a la càbila el tradicional esmorzar que ve celebrant-se des de temps a.

Atentament.

La Directiva



Primer premi fotografia: VICENTE PÉREZ BELDA

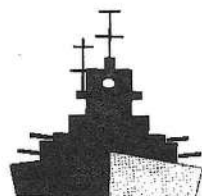


Nuevas Tarjetas CAM
 MasterCard
 y CAM Maestro

*L'Associació
 va obtenir bons
 resultats
 econòmics
 a l'any 2000*

El passat diumenge 14 de gener es va celebrar en la Sala de Cultura de la Societat "El Trabajo" l'Assemblea General Ordinària de la nostra Associació. La presència de festers va ser molt reduïda. Els punts de l'ordre del dia van ser els següents:

- Aprovació dels comptes de 2000
- pressupost per a les festes de 2001
- propostes per a les pròximes festes



FILÀ PIRATES
 DE XIXONA



COLLA DOLÇAINERS I TABALETERS
 "ELS ARREPLECATS"
 XIXONA

**MOROS
 VERMELLS**

XIXONA



AEX
 XIXONA

L'Associació en el 2000 va tindre uns bons resultats al no obtenir pèrdues i poder pagar el dèficit de l'any anterior.

En el capítol d'ingressos destaca el manteniment dels diners recaptats per col·laboració d'empreses i comerços, l'augment de les partides de venda de Programes de Festes i de venda de cadires i la disminució de la subvenció de l'Ajuntament pel nou conveni que retallava les activitats a realitzar per la nostra Associació i el capítol de denúncies a les filaes.

Respecte a les despeses destaquen les reformes en el Local dels Músics (pintura parcial del local i reforme dels lavabos), la nova impressió del programa de Festes, il·luminació dels carrers en festes, l'edició de la revista *El Fester Xixonenc* i del *Guió de l'Entrà*, l'actuació del trio *Los Panchos* i de l'orquestra de la nit de la Retreta, entre d'altres.

El pressupost per les festes del 2001 seguirà les mateixes línies que el del 2000, però hi ha noves despeses:

- les despeses de manteniment d'edificis seran importants perquè es vol conti-

nuar millorant el local on dormen els músics en festes (pintura de les lliteres i dels locals, etc.)

- les despeses d'oficina també es mantindran elevades perquè es vol instal·lar la connexió a Internet i fer una pàgina WEB oficial.

- Cultura també augmentarà la seua partida perquè aquest any es vol publicar una *Guia turística festera*, un llibre sobre les Ambaixades per als xiquets i editar de nou el *Guió de l'Entrà*.

Els comptes i els pressupost per al 2001 es van aprovar per unanimitat entre els presents.

L'única proposta per a les festes del 2001 la va fer l'assessor de festes, Joan Escoda qui va proposar que la Junta Directiva estudie la possibilitat de què l'Entrà comence a l'altura del mateix Pont d'Alacant, per a tindre un poquet més d'espai per organitzar l'eixida

Bernardo Garrigós

Presidente

Concepte INGRESSOS	INGRESSOS 2000	PRESUPOST INGRESSOS 2001
Subvenció Ajuntament de Xixona	9.550.000	9.932.000
Altres subvencions	175.000	293.000
Comerços i empreses col·laboradores en el programa de Festes	2.613.700	2.600.000
Venda del programa de Festes	491.600	594.000
Col·laboradors de la Revista El Fester	150.000	150.000
Venda d'entrades per als espectacles	611.100	340.000
Autorització de fotògrafs	35.000	35.000
Ingressos financers	2.005	2.100
Inscripcions de competicions esportives	32.000	25.000
Sancions a les filaes	95.000	0
Venda de cadires per a les festes	1.616.800	1.700.000
Altres ingressos	14.000	0
TOTAL	15.386.205	15.671.100

CONCEPTE DESPESES	DESPESES 2000	PRESSUPOST DESPESES 2001
Col·locació del castell de festes	336.168	353.000
Il·luminació dels carrers en festes	1.524.795	1.602.000
Obres i manteniment del Local dels Músics	814.635	1.321.446
Manteniment del local del Cuarnero	81.370	110.400
Despeses d'oficina	96.050	89.500
Segur dels festers i quota de l'UNDEF	238.000	249.000
Personal	460.000	460.000
Subvencions a les filaes	500.000	500.000
Despeses diverses	110.624	120.354
Edició del Programa de festes	3.012.846	3.181.000
Publicitat (Anuncis en periòdics)	130.660	290.000
Concursos de fotografia i cartell de festes	165.000	255.000
Arxiu Fotogràfic (Reproducció de fotografies antigues i fotografies any 2000)	181.463	200.000
Edició de la revista El Fester Xixonenc	189.215	200.000
Edició i enviament de El Cartell de Festes	160.684	170.000
Edició del llibre de l'alumne de l'Escola de festes	92.940	125.000
Altres publicacions (Instruccions, Qüestionari sobre l'Entrà, Guió de l'Entrà, etc...)	292.373	400.000
Actes Festes (Entrà, Ambaixada, Mig Any, etc...)	2.377.945	2.655.000
Actes religiosos (Misses, flors, novenes, etc.)	170.500	230.000
Actes esportius (Torneig de futbol, futbol-sala i frontennis)	73.202	100.000
Espectacles (Artistes, segurs, llum, so, etc.)	2.585.600	2.859.000
Despeses i pèrdues exercici anterior	880.947	0
Amortització immobilitzat mobiliari	30.102	0
Equips informàtics	108.576	100.400
Dotació provisió de despeses (escriptura Local dels músics)	772.510	0
Imprevistos	100.000	100.000
TOTAL	15.386.205	15.671.100

La Jijonencia
 (iniciativa)

Pol. ind. Espartal, s/n.
 Tel. 965 6110 25
 XIXONA



Agrupació
 Artística Musical
 "El Trabajo"

Col·labora
 amb les festes



el mirall
 CENTRE D'ESTÈTICA
 UNISEX

C/ Josep Belda, 2
 Teléfono 965 61 24 70
 03100 XIXONA (Alacant)

Jijona S.L.
 IMPRESORES

C/ Alcoy, 50
 Tel./Fax 965 61 26 28
 XIXONA

Parlant de Festes amb...

"La Festa no seria igual sense la dona"

San Josep ens va donar l'oportunitat d'entrevistar a dues joves festeres contrabandistes. Comenten, posades amb el suculent blanc i negre, que més que cantinera la dona xixonenca se sent ja festera. Que hi ha hagut una evolució positiva en la introducció de la festa i que comença a prendre la paella pel mànec, mai millor dit. La dona en la Festa, és element essencial i prendria un altre rumb sense ella.

Isabel Blanquer Carbonell, tesorera del Contraban, i Rocio García Sirvent, dissenyadora del projecte del Casal de la Festa han sigut les dues elegides, perquè l'opinió de la dona, encara que no ho sembla, sempre s'ha deixat un poc a banda. Poques entrevistes, per no dir la primera, hem pogut llegir amb festeres. Tot evoluciona i la incorporació a les directives de les dones és ja més que un fet, però cal, com comenten, un poc més de conscienciació. Passem a llegir el parer de la Festera Xixonenca:

1. Mora o Cristiana? Per què?

Isa: Cristiana. Per les amigues. Per sang o per tradició familiar sóc mora vermella, però per mi, ara la festa és l'ambient dels amics i... Contrabandista.

Rocio: Igualment Contrabandista, jo no he tingut via familiar, sinó les amigues. Ens vam ajuntar totes i vam dir que volíem anar a una filada xicoteta, més o menys va ésser així, i vam provar un any i ens vam quedar.

2. Cantinera o Festera?

Rocio: Per mi és igual, tindria que pensar-ho. Sembla que cantinera és un suplement de l'home fester, festera és un poc més identitat.

Isa: Jo em considere festera.

3. Com i on se situa la dona dins la Festa dels Moros i Cristians?

Rocio: Pense que sense fer una reivindicació feminista és un element important que denota igualtat i cada vegada s'involucra més la dona. La dona és considerada més festera que cantinera. Crec que hi està havent una evolució de la dona, si

abans no participava molt, ara comença a ser capitana i banderera de festes, i cada vegada adquirirà més paper.

4. Creu que sou un element indispensable dins l'entramat dels Moros i Cristians? És a dir, que passaria si la cantinera o festera no apareguera dins la Festa?

Rocio: Evidentment no serien les mateixes festes. En l'aspecte negatiu. Tenim el cas d'Alcoi, tallen la participació de la dona i són unes festes distintes. Les dones tenim dret a estar en primer pla, no sols, com en un article que vaig llegir que la dona sempre ha estat darrere de la Festa.

Isa: La Festa ha de ser participativa per a tothom, no sé perquè s'ha d'imparcialitzar la festa en els hòmens. Si la dona no isquerra perdria en tot, en alegria, en vistositat. Els moros i Cristians, parlant històricament són dels hòmens, perquè ells anaven a la guerra, però la festa ha canviat i participen, igualment, hòmens i dones.

5. Aleshores, per què no s'involucra més la dona en l'organigrama dels Moros i Cristians? (Directives de filades i Associació, càrrecs festers, etc...)

Isa: Provablement per tradició. També crec que és un problema de conscienciació. Si veiérem l'evolució d'ençà deu anys a ara, o quinze anys si que hi ha una evolució. Mira filades que tenim al voltant i que ara se m'ocurreixen, en els Llaurdos i Kaimans han hagut delegades de filada estos anys darrer, i en els Moros Grocs hi ha molta participació en l'organització per part de les dones. En la nostra filada també participen en un quaranta per cent. Recorde que l'any passat vam ser les amigues més pocs hòmens qui vam muntar la kàbila.

Rocio: De totes formes també participes amb la filada donant idees i fent-les efectives, a vegades la dona es troba en un segon pla perquè els esforços, les innovacions es veuen en els caps. La festera ha estat treballant i dona la cara el delegat que és un home, que d'alguna manera estan cara al públic. La faena real ha estat feta per dones. Realment, el problema està amb la conscienciació que és el que adés deia Isa.

6. La Festera Xixonenca se sent discriminada o li falta més atenció a Xixona?

Rocio: Per a res, en absolut. Potser en filades més grans


Marga Mira
 joyería

Pintor Cabrera, 14 - Tel. 96 592 06 15
 Alfonso el Sabio, 16 - Tel. 96 514 25 19
 ALICANTE
 Vicente Cabrera, 16 - Tel. 96 561 11 72
 JIJONA

**JOSÉ ANDRÉS
 LLORENS**

ALMACÉN
 DE BEBIDAS

C/ Mare de Déu de l'Orto, 41
 Teléfono 965 61 06 73
 JIJONA



**MOROS VERDS
 XIXONA**

Vestuari i Complementes
 de Moros i Cristians
 Balladors i Balladores



C/ Laporta, 11
 Tel. 96 556 66 05
 BANYERES DE MARIOLA



s'ha sentit.

Isa: Jo no ho sentit ni comentar. El fet de desfilar els hòmens darrere de la banda i les dones avant, això sí que és veritat. Nosaltres, també, hem de dir que sempre que hem volgut desfilar darrere de la banda no hem tingut cap impediment, sinó ho hem fet més vegades és perquè no hem volgut.

7. Quina opinió teniu de la diferenciació de quotes? Una més elevada per a les dones i altra més "assequible" per a la dona i on l'única filada on hi ha igualtat, en aquests termes, és als Kaimans...

Rocio: Hauria de ser igual per ambdues parts, d'alguna manera ens aprofitem d'eixa irregularitat que roman encara. I sí, cada filada hauria de tenir una mateixa quota tant per a les dones com per als hòmens.

Isa: De tota manera, en la nostra filada, per exemple, el que està fent-se és que no hem passat a pagar la mateixa quota, però sí que quan hi ha pujades s'intenta elevar un poc més la quota de la dona. Hem intentat que siga un poc major.

7. Quina opinió teniu que en altres pobles fitants, com Alcoi, la participació de la dona siga una utopia?

Isa: Hauríem de conèixer la necessitat i les ganes que tenen d'eixir, i si tenen ganes analitzar-lo, però jo no sé si eixe problema està. Jo no sé el sentiment de les dones d'Alcoi. Jo si m'haguera d'anar a viure a Alcoi havent estat ací no ho podria resistir.

Rocio: Això és un problema que roman en la tradició, és a dir, que per a solucionar-ho caldria trencar amb la tradició per a incorporar nous elements, la dona en la festa d'Alcoi, però crec que ells s'ho plantegen com un tema històric i clar...

8. Rocio: tu has fet el projecte del "Casal de la Festa", en quina situació es troba?

Rocio: La idea, en primer lloc, va eixir del president de l'Associació. Com un poble, com és Xixona, amb l'antiguitat de les seues festes, no té un Casal que seria l'espai físic que represente eixa identitat festera? Va començar a sorgir la idea i jo em vaig clavar perquè com ja havia fet algun projecte que tenia relació amb algun museu teòric. La cosa era organitzar teòricament eixa espai, després elegir la casa, entre l'Aracil o la Casa Rovira, i després plantejar-li el projecte a l'Ajuntament. Aquesta és l'hora, farà dos anys que vam començar i el projecte està paralitzat. Adés et comentava que en l'última reunió amb l'alcaldeessa va ser positiva però de moment encara no se sap res, està tot parat.

El projecte teòric està, caldria fer el projecte de rehabilitació de la casa però això no es pot fer sinó sabem si l'Ajuntament ens dona la casa.

El museu o "Casal de la Festa" vendria a ser l'espai que representen les festes, però no només les festes de Moros i Cristians, sinó que també la dels Cors i Danses, l'Associació Cultural dels Gelaters, en definitiva, tots els grups que existeixen a Xixona. De totes maneres em costa que aquesta "oferta" se'ls ha ofert a altres associacions i grups i no han

tingut massa interessés que diguem, cosa que m'estranya.

El projecte consistiria en tenir una Biblioteca, una sala d'exposicions, una hemeroteca, és a dir, tot el que aglutina el material de festes i que està ara mateix en les oficines de l'Associació. Ordenant tots els programes que té la comissió d'altres pobles, podria considerar-se com un arxiu per a investigadors, fer una sala on es pogueren sentir música, veure vídeos de festes. Una sala on es pogueren fer conferències, etc.

La Casa Rovira té pati i podrien fer-se activitats per a xiquets, com l'escola de festes. Si la Festa tinguera un lloc físic, un lloc localitzat la gent s'involucraria més, pense jo.

9. De les festes de l'any passat, amb què us quedeu?

Rocio: Jo en l'Entrà, això de ser els primers i passar tanta calor i no ens va vore ningú, que és un tema a reivindicar.

Isa: Jo les dianes, els records més bons que tinc són de les dianes, per tot, perquè gaudeixes de la música, de la tranquil·litat, de la bona temperatura.

10. Retardariu mitja hora l'Entrà?

Isa: Home, jo crec que com ens toca pràcticament un poc a tots els cristians, és una cosa compartida, (encara que als moros no!) i es pot dur. Si digueres que tots els anys foren els mateixos qui ho patírem, sí s'hauria d'organitzar-se d'una altra manera.

Rocio: Jo donaria un ser privilegi als primers, nosaltres, l'any passat, crec que vam desfilar en vint minuts, de tanta pressa que ens van donar! A sobre que érem els primers, hauríem pogut degustar-ho un poc més. Recrear-te un poc més.

Isa: També hauria de plantejar-se canviar l'ordre cristià-moro, moro-cristià, en alguns actes. Com per exemple en l'Entrà.

Rocio: Jo no sóc tan dràstica, reconec que els vestits moros llueixen molt més per la nit, i també que estàs habituat a veure-ho així.

11. Vosaltres sou d'una filada xicoteta, quins pros i quines contres?

Isa: Són molts pros, començant que és molt més fàcil entendre't, proposar les coses, dialogar, arribar a un acord, avisar a la gent, improvisar un sopar, avantatges moltíssims, estàs en família; inconvenients, doncs, evidentment, els econòmics, sobretot ara que no tenim local. Eixos es poden salvar, però en el nostre cas el principal problema és el logístic, la càbila: has de tenir cura de la Banda, no pots fer kabileo, has de muntar i desmuntar la càbila.

Rocio: El tindre un local facilitaria el fer reunions, anar arreglant-la poquet a poquet. És el mateix que diem del Casal, el que dona identitat a la Festa és el lloc físic, doncs a una filà també.

12. Què faríeu per a realçar una filada xicoteta?

Isa: Hem parlat i hem donat idees com pogueren ser l'atraure a gent, perquè estem en un moment on qui no està acabat de casar, acaba de tindre un xiquet. Cada any si som vint-i-cinc

festers fixos hi ha set baixes i això es nota molt. La idea és fer cantera, per a entrar has de donar facilitats i atractiu, fer quotes més o menys econòmiques i nosaltres no podem vendre que un ambient familiar i acollidor. Tot son conjectures.

13. Com es presenten en particular els Moros i Cristians d'enguany?

Isa: Es presenten en un poc d'incertesa pel lloc, el Contraban eixirà, però, bé, no sabem si podrem aconseguir algun local, però continuem pensant en tenir algun local per a comprar-lo i estem a l'espera.

14. Una crítica de la Festa?

Isa: Per un costat m'agradaria alabar la feina de la comissió, que està maneant-se animalades, el fet de tenir una revista, l'Escola de la Festa, està tocant els punts crítics, per a aconseguir que la Festa siga de tots. Per altra part pense que a vegades et sents un poc controlada. El famós tema de les mulles, crec que n'hi hauria que donar un poc més de flexibilitat. plantejar-se si realment és necessari llevar el gotet en la desfilla, sé que queda lleig, però escolta, forma part del soparet, a vegades et sents un poc controlada. Però bé, tampoc és una cosada massa importància.

Rocio: Pense que les mesures que esteu adoptant les considere bé, jo no entre en la crítica del got i tal, però crec que l'espectador també es mereix respecte, no vore a una panda de picats. També diferenciar el que és realment oficial i no oficial. A l'última entrevista la de Totxi i el Canari que deien que s'anava a resta festa amb la declaració de les festes com a d'interès turístic, doncs jo continue passant-ho molt bé i no té res a vore en les mesures que es posen. Si es declaren d'interès turístic açò es bo, repercuteix en el poble.

15. Cap a on va les festes de Moros i Cristians de Xixona?

Isa: Van bé perquè la gent comença a identificar-se i a vegades rectifica la seua actitud amb fets, es dona compte de l'ordre. És una festa que està millorant i té molta acceptació. Cada vegada ix més gent, és un bon moment.

Rocio: Jo pense que és un luxe eixir a festes i que la veritat la gent estalvia per eixir a festes, això és estar conscienciada. També que hi ha gent que guarda les seues vacances per a eixir a festes, això és d'admirar.

16. Comentari lliure:

Isa: La subvenció de les filades hauria de ser proporcionalment al seu número de festers. L'altre dia en la "Taula Redona" es va demanar un número mínim de participants en les dianes i això per una filada és molt més difícil, per tant hauria de ser proporcionalment al nombre de festers.

Altra cosa és que la banda, en l'arrancà de la diana no hauria de parar fins la Casa de Cultura, i així podríem gaudir un poc més d'eixe ratet tant bo.

Moltes gràcies a les dues.

Josep Miquel Arques

AUTO ESCUELA
Boatella



C/ Josep Hernández i Mira, 9
 Teléfono 965 61 30 76
 JUONA

CAFETERIA - DESAYUNOS
 PLATOS COMBINADOS
monterrey



Esquejel Ramon Aznar Ruiz

C/ El Vall, 14
 Tel. 965 61 30 57
 XIXONA

J. L. Morant



Decoració
 Tèxtil

Tapisseries - Cortines

C/ Alcoi, 39
 Tel. 965 27 47 - Mòbil 909 37 69 47
 XIXONA



Moros Grocs
 XIXONA



dando caña!!

CONSIDERACIONS DE LA FIGA

Una secció de Constan Verdú

La Figa, fa figa

Contracrònica del Mig Any

El 24-F al Barbarat, estàvem com figues en cofi. Enlluernada com tocava ja a eixes hores i amb una saga fila de festers per desfilar amb mi, escoltava el cercle íntim de les meues amigues desficiades. Les de l'ambient del Pepet, les mes joves netes de l'Aquario i aquelles que van al Castell, culturitzades a tope, totes fardaven de saber la identitat de la Costan. Allò pareixia un canyaret!

- Xica ja està. Jo m'he assabentat en "El Germà" deia una marinera.
- Ix en "Los Caballeros del Cid" i treballa en les compreezzess, afirmava una que baixava del Cent.
- Ni idea ties. En "Los encarnados" explicàvem aquest matí, que és Grogà, d'Alcoi i té un apartament en El Campello.

- Que va, que va, afirmava una Verda obrint-se pas a colzades entre els polps: Si és un bergerol; Marroca i funcionària!

Com que la més assabentada va fer referència a una farmàcia, i totes tenien part de raó me'n vaig anar satisfeta amb el meu xic d'eixe moment a mirar i vore per poder fer aquesta contracrònica que tan sols deu parlar de festes i espere que no feresca susceptibilitats, home que tot és broma i cal restar-li refitolament als assumptes;

això ens faltava només començar a tenir enganxades, *No hija no*, de cap de les maneres. I si no és vol que continue escrivint ací, se m'he diu claret i ja està, faig figa i no passa res, amigues com sempre i un maldecap menys. Perquè, anem a vore:

Si un càrrec (no militar per suposat) s'atreveix a cridar a part dels autors de les ambaixades dels Mariners, dels Gelaters i del Moro Traïdor, i els diguera que en aquestes representacions no vol que es parle de política, ni es critique a l'Ajuntament, que passaria? Estaria atemptant-se contra la llibertat d'expressió? Què diria el poble? Se sentirien coartats els autors? Tindrien ganes de continuar representant aquesta tradició? Doncs això, però a la que anàvem.

Músics de Festes. Cada vegada més joves. són una gojada, que forma part essencial de la Festa. No estaria de més familiaritzar-nos un poc més amb ells i saber quelcom del seu poble, quants components té la banda, quines peces interpreten en les desfilades, etc. Seria ideal que algú els proposara fer un intercanvi cultural. Al nostra poble s'ho passen pipa. Només hi havia que vore la festa que duïen un grupet per *Manhattan* fent bromes amb els seus instruments. Per cert, com

van les reformes en el lloc on tenen que descansar?

Llums de Festes. Tot un encert de l'Ajuntament, la Plaça comença a tenir la potència lumínica que li correspon per atalbar. Per què després diguen que sempre estic barboillant!

Cartell de Festes. Qui jutja el jutjat? Compte! Segons sempre la meua opinió, que pot estar equivocada, el cartell guanyador del concurs d'enguany no ens identifica gens en les nostres festes de Moros i Cristianes. El cartell és un medi d'expressió molt més complex del que sembla a primera vista. Ha de complir una funció, tenir capacitat de seducció, suggerir i informar tot l'ésser i la sensibilitat del que el mira. Té, sobretot, que diferenciar-nos de la resta de poblacions que celebren actes pareguts. És a dir, fer que en un cop d'ull vegem Xixona i les festes d'una manera inconfusible. Síntesi que a l'estar expressada de manera artística ens faça gemegar de plaer que no és gens fàcil, per això confiem en la capacitat de l'artista. Seria convenient revisar les bases, definir ben bé el que volem i si de cas crear a més, un premi per estimular la vocació dels concursants locals? És que més aïna agarren cada batistot...!

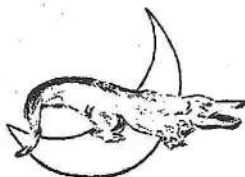


RENAULT

TALLERS NICOLAU, S.C.

C/ Alcoi, 54 - Tel. 965 61 01 67
XIXONA

Filà



Kaimans

XIXONA



C/ Alacant, 18 C
Tel. 965 61 26 29
XIXONA



José Valls Miquel

C/ La Sarga, 1
Tel. 965 61 05 71
XIXONA

FESTER
xixonenc



DIRECCIÓ:

Josep Miquel Arques

COL-LABORADORS:

Bernardo Garrigós, Jaume Miquel i Peidro,
Ku.com, Josep Mateo, un Vermell, Constan
Verdú, Josep Miquel Arques

IMPRESSIÓ

Gráficas Jijona SL

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA

OMPUV